

emcdda.europa.eu

ÖZET — SEÇİLİ KONU:

Avrupa'da damar içi uyuşturucu kullanımındaki eğilimler

Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi

Ambargo: 00:00 CET — 24.06.2010

Giriş

Bu 'Seçili konu'da Avrupa'da damar içi uyuşturucu kullanımındaki güncel durum ele alınmaktadır. Genel olarak, rapor iki soru ekseninde oluşturulmuştur: Bugünün Avrupa'sında damar içi uyuşturucu kullanımındaki yaygınlık oranı ve eğilimler nelerdir? Avrupa ülkeleri bu türde uyuşturucu kullanımı ile buna bağlı zararları önlemek ve azaltmak için neler yapmaktadır?

Avrupa'da uyuşturucu damar içi madde kullanımı yaygınlık oranı ve eğilimleri tahmin etmek için çeşitli kaynaklardan elde edilen veriler analiz edilmiştir. En yeni veriler damar içi uyuşturucu kullanımının çoğu Avrupa ülkesinde sabit kaldığına veya düşmekte olduğuna işaret etmektedir. Damar içi madde kullanımına bağlı zararları azaltmayı amaçlayan opioid ikame tedavisi ile iğne ve şırınga programları gibi tedbirler artık bunlara ihtiyacı olanların pek çoğuna ulaştırılmaktadır.

Yaygınlık oranlarına ilişkin tahminler

- 14 ülke için mevcut ulusal tahminler 15-64 yaş grubuna mensup bin kişi başına birden az ile 15 damar içi uyuşturucu kullanıcısı arasında değişmekte olup, yaygınlık oranına ilişkin olarak ülkeler arasında önemli farklar olduğunu göstermektedir.
- Yaygınlık tahminleri bulunan oniki AB Üye Devleti için, ağırlıklı ortalama 15-64 yaşındaki bin kişi başına yaklaşık 2,5 damar içi uyuşturucu kullanıcısıdır. Bu oran Avrupa Birliği'nin tamamına uygulandığında, bir milyonun dörtte üçü ile bir milyon arasında aktif damar içi uyuşturucu kullanıcısı bulunduğu anlamına gelmektedir.
- 2002 ve 2007 yılları arasında damar içi madde kullanımına ilişkin eğilimin değerlendirilmesi için veri sunabilen beş ülke olmuştur. Bu ülkelerin üçünde düşüşler gözlemlenebilmekle beraber, sadece **Birleşik Krallık**'ta gözlemlenen değişim istatistiksel açıdan dikkate değerdir.

Tedaviye başlayan uyuşturucu kullanıcıları

- Yirmi altı Avrupa ülkesi 2007 yılında tedavi merkezlerine giriş yapan uyuşturucu kullanıcıları hakkında veri sunmuştur. Tedaviye başlayanlara ilişkin veriler bir bütün olarak tedavi gören herkesi temsil etmeyebilir.
- 2007 yılında tedaviye başlayan tüm uyuşturucu hastalarının üçte biri (% 33) birincil uyuşturucularını uygulamak için genelde kullandıkları yöntemin enjeksiyon olduğunu rapor etmektedir. Birincil uyuşturucuların 'genellikle damar içi kullananların' oranı **Hollanda**'da % 2'den **Litvanya**'da % 93'e kadar değişmektedir.
- Tedaviye başlayanların yaklaşık dörtte biri geçmişte damar içi uyuşturucu kullandıklarını şu anda kullanmadıklarını rapor etmektedir. Dolayısıyla, uyuşturucu tedavisine başlayanların yaklaşık % 60'ı hali hazırda damar içi kullananlardan veya geçmişte damar içi kullanmış olanlardan oluşmaktadır.
- Avrupa'da damar içi uyuşturucu kullanımı en çok opioid kullanımıyla ilişkilidir. Ortalama olarak, birincil opioid kullanımı için tedaviye başlayanların % 45'i uyuşturucuyu genellikle damar içi kullandığını bildirmektedir. Birincil kokain hastalarının % 8'i uyuşturucuyu genellikle damar içi kullandıklarını rapor

TR — Ambargo: 00:00 CET — 24.06.2010

etmektedir. En büyük uyuşturucu hastası grubunu amfetamin kullanıcılarının oluşturduğu ülkelerde, birincil amfetamin (**Finlandiya, İsveç**) veya metamfetamin (**Çek Cumhuriyeti, Slovakya**) kullanıcılarının % 41 ila % 83'ü uyuşturucuyu genellikle damar içi kullandıklarını rapor etmektedir.

- 2002 ve 2007 yılları arasında, opioid, kokain veya amfetamin için ilk kez tedaviye başlayanlar arasında birincil uyuşturucularını damar içi kullandıklarını rapor edenlerin oranı çoğu ülkede düşmüştür.
- 2002 ve 2007 arasında ilk kez tedaviye başlayanlara ilişkin veriler damar içi kullanımda birincil kokain kullanıcıları arasında bir düşme eğilimine ve amfetamin kullanıcıları arasında da sabit bir eğilime işaret etmektedir.

Cezaevinde Damar içi Uyuşturucu Kullanımı

- Ülkeye bağlı olarak, cezaevi mahkumlarının % 6 ila % 38'i en az bir kez damar içi uyuşturucu kullandığını rapor etmektedir. Mahkumların % 1 ila % 31'i cezaevindeyken damar içi uyuşturucu kullandığını rapor etmiştir.

Bulaşıcı hastalık verileri

- Damar içi uyuşturucu kullananların bulaşıcı hastalık testleri bazı ülkelerde iki yıldan az süredir damar içi uyuşturucu kullananlara ilişkin yüksek oranlar ortaya koymakta olup, bazı ülkelerde yakın zamanda damar içi uyuşturucu kullanımına başlayanların oranının yüksek düzeylerde olduğunu ve 25 yaşın altında damar içi kullanıcıların da yüksek oranlarda olduğunu düşündürmektedir.
- AB Üye Devletleri'nde, damar içi uyuşturucu kullananlar arasında rapor edilen yeni tanı konmuş HIV enfeksiyonu oranları çoğunlukla sabit ve düşük düzeydedir veya düşmektedir.
- Avrupa Birliği'ne komşu ülkeler arasında, damar içi uyuşturucu kullanımına atfedilen rapor edilen HIV vakası oranlarındaki artışlar buralarda hastalığın süregelen naklinin yüksek düzeylerde olduğunu düşündürmektedir.

Avrupa'da uyuşturucu kaynaklı ölümlerdeki eğilimler

- Aşırı dozda uyuşturucu kaynaklı pek çok ölümden eroin enjeksiyonu söz konusu olduğundan, uyuşturucu kaynaklı ölümlere ilişkin veriler, enjekte ederek uyuşturucu kullanımındaki yaygınlık oranları ve eğilimler hakkında çıkarım yapmaya olanak verebilir.
- 2007 yılına yönelik veriler, uyuşturucu kaynaklı ölümlere ilişkin olarak, 18 AB Üye Devleti'nden beşinde sabit, 13 tanesinde ise artan bir eğilim ortaya koymaktadır.
- Uyuşturucu kaynaklı ölümlere ilişkin yaş profilleri, genç eroin kullanıcılarının sayısının çoğu ülkede dengelenmekte ve hatta düşmekte olduğunu göstermektedir. Ancak veriler, bazı ülkelerde, kullanmaya yeni başlayan genç uyuşturucu kullanıcıları ve bilhassa da eroin enjekte edenlerin artmaya devam ettiğine işaret etmektedir.

Damar içi uyuşturucu kullanımını hedef alan müdahaleler

- Avrupa ülkelerinde, damar içi uyuşturucu kullanımı ile bunun sonuçlarına verilen yanıtlar uyuşturucu tedavisine, bilhassa da damar içi kullanımın azaltılmasında en etkili müdahaleyi teşkil eden opioid ikame tedavisine yoğunlaşmıştır.
- 2007 yılında Avrupa Birliği'nde ikame tedavisinde bulunan hastaların tahmini sayısı 650.000 olup, bu rakam sorunlu opioid kullanıcılarının tahmini toplam sayısının yaklaşık % 40'ına tekabül ediyordu. 2007'de ikame tedavisinde bulunan kişilerin sayısı 1995'ten beri üç katın üzerinde bir artış meydana gelmiş olduğu anlamına gelmektedir.
- On ülkeden alınan veriler, opioid ikame tedavisine erişimi olabilecek sorunlu opioid kullanıcılarının oranında önemli farklar bulunduğunu ortaya koymaktadır: bu oran **Kıbrıs**'ta % 5'ten **Almanya**'da % 50'ye kadar değişmektedir.

- Enjeksiyon ekipmanının paylaşılmasıyla ilişkili bulaşıcı hastalık riskini azaltmayı amaçlayan iğne ve şırınga değişim programları tüm AB Üye Devletleri, Hırvatistan ve Norveç'te mevcut olup, çoğu ülkede bulunurluk oranları yüksektir.
- 2003 ve 2007 yılları arasında, dağıtılan toplam şırınga sayısı bilgi verebilen 14 ülkede % 33 oranında artmıştır.
- Özel şırınga dağıtım noktalarının (eczane satışları hariç) Avrupa Birliği çapında damar içi uyuşturucu kullanıcısı başına ortalama olarak yılda yaklaşık 50 şırınga dağıttığı tahmin edilmektedir.